

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK VŠEOBECNÉHO SÚDU (deviata rozšírená komora)

z 15. septembra 2016 *

„Spoločná zahraničná a bezpečnostná politika — Reštriktívne opatrenia prijaté s ohľadom na situáciu na Ukrajine — Zmrazenie finančných prostriedkov — Zoznam osôb, subjektov a orgánov, na ktoré sa vzťahuje zmrazenie finančných prostriedkov a ekonomických zdrojov — Zaradenie mena žalobcu — Právo na obhajobu — Povinnosť odôvodnenia — Právny základ — Právo na účinnú súdnu ochranu — Zneužitie právomoci — Nedodržanie kritérií zápisu do zoznamu — Zjavne nesprávne posúdenie — Právo vlastníť majetok“

Vo veci T-346/14,

Viktor Fedorovyč Janukovyč, bydliskom v Kyjeve (Ukrajina), v zastúpení: T. Beazley, P. Saini, S. Fatima, QC, H. Mussa, J. Hage, K. Howard, barristers, a C. Kennedy, solicitor,

žalobca,

proti

Rade Európskej únie, v zastúpení: pôvodne E. Finnegan a J.-P. Hix, neskôr J.-P. Hix a P. Mahnič Bruni, splnomocnení zástupcovia,

žalovanej,

ktorú v konaní podporujú:

Poľská republika, v zastúpení: B. Majczyna, splnomocnený zástupca,

a

Európska komisia, v zastúpení: S. Bartelt a D. Gauci, splnomocnené zástupkyne,

vedľajší účastníci konania,

ktorej predmetom je návrh založený na článku 263 ZFEÚ a smerujúci k zrušeniu po prvé rozhodnutia Rady 2014/119/SZBP z 5. marca 2014 o reštriktívnych opatreniach voči určitým osobám, subjektom a orgánom s ohľadom na situáciu na Ukrajine (Ú. v. EÚ L 66, 2014, s. 26), a nariadenia Rady (EÚ) č. 208/2014 z 5. marca 2014 o reštriktívnych opatreniach voči určitým osobám, subjektom a orgánom s ohľadom na situáciu na Ukrajine (Ú. v. EÚ L 66, 2014, s. 1), po druhé rozhodnutia Rady (SZBP) 2015/143 z 29. januára 2015, ktorým sa mení a dopĺňa rozhodnutie 2014/119 (Ú. v. EÚ L 24, 2015, s. 16), a nariadenia (EÚ) 2015/138 z 29. januára 2015, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie č. 208/2014 (Ú. v. EÚ L 24, 2015, s. 1), a po tretie rozhodnutia Rady (SZBP) 2015/364 z 5. marca 2015, ktorým sa mení rozhodnutie 2014/119 (Ú. v. EÚ L 62, 2015, s. 25), a vykonávacieho nariadenia

* Jazyk konania: angličtina.

Rady (EÚ) 2015/357 z 5. marca 2015, ktorým sa vykonáva nariadenie č. 208/2014 (Ú. v. EÚ L 62, 2015, s. 1), v rozsahu, v akom bolo meno žalobcu zapísané do zoznamu alebo ponechané na zozname osôb, subjektov a orgánov, na ktoré sa vzťahujú tieto reštriktívne opatrenia,

VŠEOBECNÝ SÚD (deviata rozšírená komora),

v zložení: predseda komory G. Berardis (spravodajca), sudcovia O. Czúcz, I. Pelikánová, A. Popescu a E. Buttigieg,

tajomník: L. Grzegorzcyk, referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní 29. apríla 2016,

vyhlásil tento

Rozsudok

Okolnosti predchádzajúce sporu

- 1 Žalobca, Viktor Fedorovyč Janukovyč [Viktor Fedorovich Yanukovich], je bývalým prezidentom Ukrajiny.
- 2 Táto vec patrí do rámca reštriktívnych opatrení prijatých s ohľadom na situáciu na Ukrajine v dôsledku potlačenia demonštrácií na Námestí nezávislosti v Kyjeve (Ukrajina) vo februári 2014.
- 3 Dňa 5. marca 2014 prijala Rada Európskej únie na základe článku 29 ZEÚ rozhodnutie 2014/119/SZBP o reštriktívnych opatreniach voči určitým osobám, subjektom a orgánom s ohľadom na situáciu na Ukrajine (Ú. v. EÚ L 66, 2014, s. 26). V ten istý deň Rada prijala na základe článku 215 ods. 2 ZFEÚ nariadenie (EÚ) č. 208/2014 o reštriktívnych opatreniach voči určitým osobám, subjektom a orgánom s ohľadom na situáciu na Ukrajine (Ú. v. EÚ L 66, 2014, s. 1).
- 4 Odôvodnenie 2 rozhodnutia 2014/119 spresňuje:
„Rada sa 3. marca 2014 dohodla, že s cieľom upevniť a podporiť právny štát a dodržiavanie ľudských práv na Ukrajine zameria sankcie na opatrenia na zmrazenie a vymáhanie aktív osôb identifikovaných ako osoby zodpovedné za spreneveru ukrajinských štátnych finančných prostriedkov a osôb zodpovedných za porušovanie ľudských práv.“
- 5 Článok 1 ods. 1 a 2 rozhodnutia 2014/119 stanovuje:
„1. Zmrazujú sa všetky finančné prostriedky a hospodárske zdroje, ktoré patria osobám identifikovaným ako osoby zodpovedné za spreneveru ukrajinských štátnych finančných prostriedkov a osobám zodpovedným za porušovanie ľudských práv na Ukrajine, a fyzickým alebo právnickým osobám, subjektom alebo orgánom, ktoré sú s nimi spriaznené, uvedeným v prílohe, ako aj všetky finančné prostriedky a hospodárske zdroje, ktoré sú vo vlastníctve takýchto osôb, subjektov alebo orgánov, v ich držbe alebo pod ich kontrolou.
2. Fyzickým alebo právnickým osobám, subjektom alebo orgánom uvedeným v prílohe sa priamo ani nepriamo nesprístupnia žiadne finančné prostriedky ani hospodárske zdroje, a to ani v ich prospech.“
- 6 Podmienky tohto zmrazenia finančných prostriedkov sú definované v ďalších odsekoch tohto článku.

- 7 V súlade s rozhodnutím 2014/119 nariadenie č. 208/2014 ukladá prijatie opatrení o zmrazení finančných prostriedkov a definuje podmienky tohto zmrazenia v podstate rovnakým spôsobom ako uvedené rozhodnutie.
- 8 Mená osôb, na ktoré sa vzťahujú rozhodnutie 2014/119 a nariadenie č. 208/2014 (ďalej len spoločne „akty z marca 2014“), sú uvedené v identickom zozname nachádzajúcom sa v prílohe rozhodnutia 2014/119 a v prílohe I nariadenia č. 208/2014 (ďalej len „zoznam“) spolu najmä s odôvodnením ich zápisu.
- 9 Meno žalobcu [Viktor Fedorovych Yanukovych] bolo zapísané do zoznamu spolu s informáciou o totožnosti „bývalý prezident Ukrajiny“ a týmto odôvodnením:
- „Osoba, proti ktorej sa na Ukrajine vedie trestné konanie, ktorého cieľom je vyšetriť trestné činy v súvislosti so spreneverou ukrajinských štátnych finančných prostriedkov a ich protiprávny prevod mimo Ukrajinu.“
- 10 Dňa 6. marca 2014 Rada v *Úradnom vestníku Európskej únie* uverejnila oznámenie určené osobám, na ktoré sa vzťahujú reštriktívne opatrenia ustanovené v aktoch z marca 2014 (Ú. v. EÚ C 66, 2014, s. 1). Podľa tohto oznámenia „dotknuté osoby môžu predložiť Rade... spolu s podpornou dokumentáciou žiadosť o prehodnotenie rozhodnutia zaradiť ich [do]... zoznam[ov]“.
- 11 Výmenou listov počas roka 2014 žalobca napadol dôvodnosť zapísania jeho mena do zoznamu a podal Rade žiadosť o prehodnotenie tohto rozhodnutia. Požiadal tiež o prístup k informáciám a dôkazom, o ktoré sa zápis jeho mena do zoznamov opieral.
- 12 Rada odpovedala na žalobcovu žiadosť o prehodnotenie rozhodnutia. Uviedla, že podľa jej názoru sú reštriktívne opatrenia voči žalobcovi stále odôvodnené z dôvodov uvedených v odôvodnení aktov z marca 2014. V súvislosti so žiadosťou žalobcu o prístup k spisu Rada mu poskytla viacero dokumentov patriacich do jeho spisu, medzi nimi aj dokumenty ukrajinských orgánov z 3. marca 2014 (ďalej len „list z 3. marca 2014“), z 8. júla 2014 (ďalej len „list z 8. júla 2014“) a z 10. októbra 2014 (ďalej len „list z 10. októbra 2014“).
- 13 Dňa 29. januára 2015 prijala Rada rozhodnutie (SZBP) 2015/143, ktorým sa mení a dopĺňa rozhodnutie 2014/119 (Ú. v. EÚ L 24, 2015, s. 16), a nariadenie (EÚ) 2015/138, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie č. 208/2014 (Ú. v. EÚ L 24, 2015, s. 1; ďalej spoločne len „akty z januára 2015“).
- 14 Rozhodnutie 2015/143 od 31. januára 2015 spresnilo kritériá označovania osôb, na ktoré sa vzťahuje zmrazenie finančných prostriedkov. Konkrétne článok 1 ods. 1 rozhodnutia 2014/119 nahradilo toto znenie:

„1. Zmrazujú sa všetky finančné prostriedky a hospodárske zdroje, ktoré patria osobám identifikovaným ako osoby zodpovedné za spreneveru ukrajinských štátnych finančných prostriedkov a osoby zodpovedné za porušovanie ľudských práv na Ukrajine, a fyzickým alebo právnickým osobám, subjektom alebo orgánom, ktoré sú s nimi spriaznené, uvedeným v prílohe, ako aj všetky finančné prostriedky a hospodárske zdroje, ktoré sú vo vlastníctve takýchto osôb, subjektov alebo orgánov, v ich držbe alebo pod ich kontrolou.

Na účely tohto rozhodnutia patria medzi osoby identifikované ako osoby zodpovedné za spreneveru ukrajinských štátnych finančných prostriedkov osoby, proti ktorým vedú ukrajinské orgány vyšetrovanie z dôvodu:

- a) sprenevery ukrajinských verejných finančných prostriedkov alebo aktív alebo spolupáchateľstva pri takejto sprenevere, alebo

b) zneužívania právomoci verejného činiteľa s cieľom získať pre seba alebo tretiu stranu neoprávnenú výhodu a tým spôsobiť škodu, pokiaľ ide o ukrajinské verejné finančné prostriedky alebo aktíva, alebo spolupáchateľstva pri takomto zneužívaní.“

- 15 Nariadenie 2015/138 v súlade s rozhodnutím 2015/143 zmenilo a doplnilo nariadenie č. 208/2014.
- 16 Listom z 2. februára 2015 Rada okrem toho oznámila žalobcovi svoj zámer ponechať voči nemu reštriktívne opatrenia, pričom ho oboznámila s možnosťou predložiť pripomienky. Žalobca listom zo 17. februára 2015 vyzval Radu, aby prehodnotila svoje stanovisko a poskytla mu prípadné ďalšie dokumenty, ktoré odôvodňujú stanovisko Rady.
- 17 Dňa 5. marca 2015 prijala Rada rozhodnutie (SZBP) 2015/364, ktorým sa mení a dopĺňa rozhodnutie 2014/119 (Ú. v. EÚ L 62, 2015, s. 25), a vykonávacie nariadenie (EÚ) 2015/357, ktorým sa vykonáva nariadenie č. 208/2014 (Ú. v. EÚ L 62, 2015, s. 1; ďalej spoločne len „akty z marca 2015“).
- 18 Rozhodnutie 2015/364 zmenilo a doplnilo článok 5 rozhodnutia 2014/119 tak, že predĺžilo reštriktívne opatrenia voči žalobcovi do 6. marca 2016. V dôsledku tohto bol zoznam nahradený rozhodnutím 2015/364 a vykonávacím nariadením 2015/357.
- 19 V nadväznosti na tieto zmeny bolo meno žalobcu ponechané na zozname spolu s informáciou o totožnosti „bývalý Ukrajinský prezident“ a týmto novým odôvodnením:
- „Osoba, voči ktorej ukrajinské orgány vedú trestné konanie za spreneveru verejných finančných prostriedkov alebo aktív.“
- 20 Rada listom zo 6. marca 2015 oboznámila žalobcu o zachovaní reštriktívnych opatrení voči nemu.
- 21 Rozhodnutie 2014/119 a nariadenie č. 208/2014 boli neskôr zmenené a doplnené rozhodnutím Rady (SZBP) 2016/318 zo 4. marca 2016 (Ú. v. EÚ L 60, 2016, s. 76), a vykonávacím nariadením Rady (EÚ) 2016/311 zo 4. marca 2016, ktorým sa vykonáva nariadenie č. 208/2014 (Ú. v. EÚ L 60, 2016, s. 1).
- 22 Rozhodnutie 2016/318 zmenilo a doplnilo článok 5 rozhodnutia 2014/119 tak, že predĺžilo reštriktívne opatrenia voči žalobcovi do 6. marca 2017.

Konanie a návrhy účastníkov konania

- 23 Žalobca návrhom podaným do kancelárie Všeobecného súdu 14. mája 2014 podal žalobu, na základe ktorej sa začalo toto konanie.
- 24 Rada predložila vyjadrenie k žalobe 22. septembra 2014. Ďalej 26. septembra 2014 predložila dodatok k prílohám vyjadrenia k žalobe a 3. októbra 2014 ďalší dokument. Predložila tiež odôvodnenú žiadosť v súlade s článkom 18 ods. 4 druhým pododsekom Pokynov pre tajomníka Všeobecného súdu, v ktorej žiadala, aby obsah týchto dokumentov nebol citovaný v dokumentoch súvisiacich s touto vecou, ku ktorým má verejný prístup. Žalobca podal námietky k žiadosti o dôverné zaobchádzanie.
- 25 Podaniami doručenými do kancelárie Všeobecného súdu 2. septembra 2014 a 16. septembra 2014 Poľská republika a Európska komisia požiadali o vstup do konania ako vedľajší účastníci konania na podporu návrhov Rady. Uznesením z 12. novembra 2014 predseda deviatej komory Všeobecného súdu vyhovel týmto návrhom. Podaniami podanými do kancelárie Všeobecného súdu 22. decembra 2014 a 7. januára 2015 Komisia a Poľská republika podali vyjadrenia vedľajšieho účastníka konania. Žalobca a Rada k nim podali pripomienky v stanovených lehotách.

- 26 Podaním doručeným do kancelárie Všeobecného súdu 16. septembra 2014 podala Ukrajina návrh na vstup do konania ako vedľajší účastník konania na podporu návrhov Rady. Listom podaným do kancelárie Všeobecného súdu 24. decembra 2014 Ukrajina informovala Všeobecný súd, že sa vzdáva postavenia vedľajšieho účastníka konania. V dôsledku toho uznesením z 11. marca 2015 predseda deviatej komory Všeobecného súdu nariadil výmaz Ukrajiny ako vedľajšieho účastníka konania.
- 27 Žalobca predložil repliku 21. novembra 2014 a Rada dupliku 15. januára 2015.
- 28 Podaním doručeným do kancelárie Všeobecného súdu 8. apríla 2015 žalobca upravil svoje návrhy tak, že navrhol tiež zrušenie rozhodnutia 2015/143, nariadenia 2015/138, rozhodnutia 2015/364 a nariadenia 2015/357 v rozsahu, v akom sa ho tieto akty týkajú. Ďalší účastníci konania predložili pripomienky v stanovených lehotách. Podaním doručeným do kancelárie Všeobecného súdu 30. novembra 2015 žalobca predložil nové dôkazy.
- 29 Všeobecný súd podľa článku 28 Rokovacieho poriadku Všeobecného súdu na návrh deviatej komory rozhodol o postúpení veci rozšírenému rozhodovaciemu zloženiu.
- 30 Na základe návrhu sudcu spravodajcu Všeobecný súd (deviata rozšírená komora) rozhodol o otvorení ústnej časti konania.
- 31 Rozhodnutím predsedu rozšírenej deviatej komory Všeobecného súdu z 5. apríla 2016 po vypočutí účastníkov konania boli táto vec a vec T-348/14, Janukovyč/Rada, spojené do spoločného konania na účely ústnej časti konania podľa článku 68 rokovacieho poriadku.
- 32 Prednesy účastníkov konania a ich odpovede na otázky, ktoré im Všeobecný súd položil, boli vypočuté počas pojednávania 29. apríla 2016. Žalobca pri tejto príležitosti spresnil, že jeho návrhy sa netýkajú zrušenia vykonávacieho rozhodnutia Rady (SZBP) 2014/216 zo 14. apríla 2014, ktorým sa vykonáva rozhodnutie 2014/119 (Ú. v. EÚ L 111, 2014, s. 91), a vykonávacie nariadenie Rady (EÚ) 381/2014 zo 14. apríla 2014, ktorým sa vykonáva nariadenie č. 208/2014 (Ú. v. EÚ L 111, 2014, s. 33), pretože tieto akty sa ho v prejednávanej veci netýkajú, čo bolo zaznamenané v zápisnici z pojednávania.
- 33 Žalobca navrhuje, aby Všeobecný súd:
- zrušil po prvé rozhodnutie 2014/119 a nariadenie č. 208/2014, po druhé rozhodnutie 2015/143 a nariadenie 2015/138 a po tretie rozhodnutie 2015/364 a vykonávacie nariadenie 2015/357 v rozsahu, v akom sa ho tieto akty týkajú,
 - uložil Rade povinnosť nahradiť trovy konania.
- 34 Rada, podporovaná Poľskou republikou a Komisiou, navrhuje, aby Všeobecný súd:
- zamietol žalobu,
 - subsidiárne v prípade čiastočného zrušenia aktov z marca 2014 nariadil zachovať účinky rozhodnutia 2014/119 voči žalobcovi do nadobudnutia účinnosti čiastočného zrušenia nariadenia č. 208/2014 a v prípade čiastočného zrušenia aktov z marca 2015 nariadil zachovať účinky rozhodnutia 2014/119 v znení zmien a doplnení voči žalobcovi do nadobudnutia účinnosti čiastočného zrušenia nariadenia č. 208/2014, zmeneného a doplneného nariadením č. 2015/357,
 - uložil žalobcovi povinnosť nahradiť trovy konania.

Právny stav

1. O návrhoch na zrušenie aktov z marca 2014 v ich pôvodnom znení v rozsahu, v akom sa vzťahujú na žalobcu

- 35 Žalobca na podporu svojej žaloby smerujúcej k zrušeniu aktov z marca 2014 v ich pôvodnom znení uvádza sedem žalobných dôvodov. Prvý žalobný dôvod je založený na neexistencii právneho základu. Druhý žalobný dôvod je založený na zneužití právomoci. Tretí žalobný dôvod je založený na nedostatku odôvodnenia. Štvrtý žalobný dôvod je založený na nedodržaní kritérií zápisu do zoznamu. Piaty žalobný dôvod je založený na zjavne nesprávnom posúdení. Šiesty žalobný dôvod je založený na porušení práva na obhajobu a práva na účinný prostriedok nápravy a siedmy žalobný dôvod je založený na porušení práva vlastníť majetok.
- 36 Žalobca svojím štvrtým žalobným dôvodom, ktorý treba preskúmať v prvom rade, tvrdí najmä, že zápis jeho mena do zoznamu na základe jedinej skutočnosti, že bolo proti nemu vedené vyšetrovanie, s prihliadnutím na relevantnú judikatúru nespĺňa kritériá stanovené v aktoch z marca 2014, v ktorých sa uvádzajú „osoby identifikované ako osoby zodpovedné“ za spreneveru štátnych finančných prostriedkov, a že Rada v každom prípade neuniesla dôkazné bremeno.
- 37 V návrhu na úpravu žalobných návrhov žalobca okrem toho tvrdí, že pokiaľ ide o obdobie od 31. januára do 6. marca 2015, t. j. od nadobudnutia účinnosti aktov z januára 2015 do nadobudnutia účinnosti aktov z marca 2015, pôvodné dôvody zápisu jeho mena do zoznamu nespĺňajú ani kritériá zápisu v znení zmenenom a doplnenom rozhodnutím 2015/143.
- 38 Rada podporovaná Poľskou republikou a Komisiou na úvod zdôrazňuje, že podľa relevantnej judikatúry jej prislúcha identifikovať osoby, ktoré možno na základe zhodujúcich sa informácií považovať za osoby zodpovedné za spreneveru štátnych finančných prostriedkov, a že výraz „identifikované“ treba vykladať extenzívne, aby sa vzťahoval predovšetkým na osoby, ktoré sú za také skutky trestne stíhané.
- 39 Ďalej tvrdí, že dôkazy, ktoré mala k dispozícii, potvrdzujú, že proti žalobcovi bolo začaté trestné konanie, že boli preukázané skutočnosti týkajúce sa sprenevery vysokých súm štátnych finančných prostriedkov a ich neskoršieho protiprávneho prevodu mimo Ukrajinu. Okrem toho nesúhlasí so všeobecným uplatňovaním údajnej povinnosti overiť, či právna úprava dotknutého štátu zaručuje ochranu práva na obhajobu a práva na účinnú súdnu ochranu.
- 40 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že hoci Rada disponuje širokou mierou voľnej úvahy, pokiaľ ide o všeobecné kritériá, ktoré treba pri prijímaní reštriktívnych opatrení zohľadniť, účinnosť súdneho preskúmania zaručená v článku 47 Charty základných práv Európskej únie vyžaduje, aby sa súd Únie pri preskúmaní zákonnosti dôvodov, na ktorých je založené rozhodnutie zapísať meno určitej osoby na zoznam osôb, na ktoré sa uplatňujú reštriktívne opatrenia, alebo ho tam ponechať, uistil o tom, či sa toto rozhodnutie, ktoré, pokiaľ ide o túto osobu, má individuálny dosah, opiera o dostatočne silný skutkový základ. Je preto potrebné overiť skutočnosti uvádzané v zhrnutí dôvodov, o ktoré sa predmetné rozhodnutie opiera, aby súdne preskúmanie nebolo obmedzené len na abstraktné posúdenie pravdepodobnosti uvádzaných dôvodov, ale aby sa týkalo otázky, či sú tieto dôvody alebo aspoň jeden z nich, ktorý je sám osebe dostatočný na odôvodnenie tohto rozhodnutia, dostatočne presné a konkrétne podložené (pozri v tomto zmysle rozsudok z 21. apríla 2015, Anbouba/Rada, C-605/13 P, EU:C:2015:248, body 41 a 45 a citovanú judikatúru).
- 41 V prejednávanej veci kritérium stanovené v článku 1 ods. 1 rozhodnutia 2014/119 stanovuje, že reštriktívne opatrenia sa prijímajú voči osobám identifikovaným ako osoby zodpovedné za spreneveru štátnych finančných prostriedkov. Okrem toho z odôvodnenia 2 uvedeného rozhodnutia vyplýva, že Rada prijala tieto opatrenia „s cieľom upevniť a podporiť právny štát na Ukrajine“.

- 42 Meno žalobcu bolo zapísané na zoznam z dôvodu, že išlo o „osobu, proti ktorej sa na Ukrajine vedie trestné konanie, ktorého cieľom je vyšetriť trestné činy v súvislosti so spreneverou ukrajinských štátnych finančných prostriedkov a ich protiprávny prevod mimo Ukrajinu“.
- 43 Na podporu odôvodnenia zápisu žalobcu na zoznam Rada predkladá list z 3. marca 2014, v ktorom sa uvádza, že „represívne ukrajinské zložky začali viaceré trestné konania, aby sa vyšetrilo kriminálne konanie bývalých vysokých úradníkov“, medzi ktorými sa nachádza aj žalobca. List ďalej všeobecným spôsobom spresňuje, že dotknuté vyšetrovanie „umožnilo preukázať spreneveru vysokých súm štátnych finančných prostriedkov a ich neskorší protiprávny prevod mimo Ukrajinu“.
- 44 Je nesporné, že žalobca bol na tomto jedinom základe identifikovaný „ako osoba zodpovedná za spreneveru ukrajinských štátnych finančných prostriedkov“ v zmysle článku 1 ods. 1 rozhodnutia 2014/119. List z 3. marca 2014 je totiž zo všetkých dôkazov predložených Radou v rámci tohto konania jediný, ktorý predchádza aktom z marca 2014, a preto treba zákonnosť uvedených aktov posudzovať so zreteľom na tento jediný dôkaz.
- 45 Treba konštatovať, že hoci uvedený list pochádza od vysokopostaveného súdneho orgánu tretej krajiny, obsahuje iba všeobecné a vágne tvrdenie spájajúce meno žalobcu spolu s inými bývalými vysokými úradníkmi s vyšetrovaním, ktoré by v podstate malo preukázať spreneveru štátnych finančných prostriedkov. List neobsahuje žiadne spresnenie v súvislosti s preukázaním činov, ktoré vyšetrovanie vedené ukrajinskými orgánmi overuje, a ešte menej v súvislosti s individuálnou zodpovednosťou žalobcu za tieto trestné činy, hoci iba predpokladanou (pozri v tomto zmysle rozsudok z 28. januára 2016, Azarov/Rada, T-332/14, neuverejnený, EU:T:2016:48, bod 46; pozri tiež, analogicky, rozsudok z 26. októbra 2015, Portnov/Rada, T-290/14, EU:T:2015:806, body 43 a 44).
- 46 Na rozdiel od veci, v ktorej bol vydaný rozsudok z 27. februára 2014, Ezz a i./Rada (T-256/11, EU:T:2014:93, body 57 až 61), potvrdený v konaní o odvolaní rozsudkom z 5. marca 2015 Ezz a i./Rada (C-220/14 P, EU:C:2015:147), na ktoré v prejednávanej veci odkazuje Rada, treba ďalej uviesť jednak, že Rada nedisponuje informáciami, ktoré sa týkajú skutkových okolností alebo konaní vytýkaných ukrajinskými orgánmi priamo žalobcovi, a jednak, že list z 3. marca 2014, aj keby sa posudzoval s ohľadom na jeho kontext, do ktorého patrí, nemôže predstavovať dostatočne silný skutkový základ v zmysle judikatúry citovanej v bode 40 vyššie na to, aby bolo meno žalobcu zapísané do zoznamu z dôvodu, že bol identifikovaný „ako osoba zodpovedná“ za spreneveru štátnych finančných prostriedkov (pozri v tomto zmysle rozsudok z 26. októbra 2015, Portnov/Rada, T-290/14, EU:T:2015:806, body 46 až 48).
- 47 Bez ohľadu na štádium, v ktorom sa nachádza konanie, ktorého predmetom je údajne žalobca, Rada nemôže prijať reštriktívne opatrenia voči žalobcovi bez toho, aby poznala skutkové okolnosti sprenevery štátnych finančných prostriedkov, ktoré mu boli osobitne vytýkané ukrajinskými orgánmi. Iba na základe znalosti týchto skutkových okolností by totiž Rada mohla prísť k záveru, že ich na jednej strane možno považovať za spreneveru štátnych finančných prostriedkov a že na druhej strane môžu spochybniť právny štát na Ukrajine, ktorého upevnenie a podpora predstavujú, ako to bolo pripomenuté v bode 41 vyššie, cieľ sledovaný prijatím dotknutých reštriktívnych opatrení (rozsudky z 28. januára 2016, Kľujev/Rada, T-341/14, EU:T:2016:47, bod 50, a z 28. januára 2016, Azarov/Rada, T-331/14, EU:T:2016:49, bod 55).
- 48 Okrem toho v prípade pochybností je úlohou príslušného orgánu Únie, aby preukázal dôvodnosť dôvodov uplatňovaných proti dotknutej osobe, pričom táto osoba nie je povinná predložiť opačné dôkazy svedčiacie o neexistencii ich dôvodnosti (rozsudky z 18. júla 2013, Komisia a i./Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P a C-595/10 P, EU:C:2013:518, body 120 a 121, a z 28. novembra 2013, Rada/Fulmen a Mahmoudian, C-280/12 P, EU:C:2013:775, body 65 a 66).

- 49 Vzhľadom na predchádzajúce úvahy treba dospieť k záveru, že zápis mena žalobcu do zoznamu sa neopiera o dostatočný skutkový základ na zabezpečenie dodržiavania kritérií označovania osôb, na ktoré sa vzťahujú dotknuté reštriktívne opatrenia stanovené rozhodnutím 2014/119.
- 50 Navyše treba konštatovať, že táto nezákonnosť pretrvávala do nadobudnutia účinnosti aktov z marca 2015, ktoré nahradili zoznam a zmenili odôvodnenie zápisu žalobcu.
- 51 So zreteľom na tento záver nie je potrebné rozhodnúť o tvrdení žalobcu smerujúcemu k tomu, aby sa zápis jeho mena na základe aktov z marca 2014 vyhlásil za nezákonný v období od 31. januára do 6. marca 2015, t. j. od nadobudnutia účinnosti aktov z januára 2015 do nadobudnutia účinnosti aktov z marca 2015. Vzhľadom na zrušenie aktov z marca 2014 v rozsahu, v akom sa týkajú žalobcu, totiž žalobca v tomto období nie je považovaný za osobu podliehajúcu reštriktívnym opatreniam.
- 52 V dôsledku toho treba štvrtému žalobnému dôvodu vyhovieť a zrušiť rozhodnutie 2014/119 v jeho pôvodnom znení v rozsahu, v akom sa vzťahuje na žalobcu, bez toho, aby bolo potrebné rozhodnúť o ostatných žalobných dôvodoch.
- 53 V rozsahu, v akom sa týka žalobcu, treba tiež zrušiť nariadenie č. 208/2014 v pôvodnom znení, ktoré podľa článku 215 ods. 2 ZFEÚ predpokladá rozhodnutie prijaté podľa kapitoly 2 hlavy V Zmluvy o EÚ v dôsledku zrušenia rozhodnutia 2014/119.

2. O návrhoch na zrušenie aktov z marca 2014, zmenených a doplnených aktmi z januára a marca 2015, v rozsahu, v akom sa týkajú žalobcu

- 54 Žalobca vo svojom návrhu na úpravu žalobných návrhov navrhol rozšíriť rozsah svojej žaloby na zrušenie aktov z januára a marca 2015 v rozsahu, v akom sa ho týkajú.
- 55 Rada vo svojich pripomienkach k návrhu na úpravu žalobných návrhov na jednej strane tvrdí, že Všeobecný súd nemá právomoc vzhľadom na článok 275 ZFEÚ rozhodnúť o rozšírení žalobných návrhov na rozhodnutie 2015/143, ktoré bolo prijaté najmä na základe článku 29 ZEÚ, a na druhej strane uvádza, že rozšírenie žalobných návrhov na nariadenie 2015/138 je neprípustné z dôvodu neexistencie aktívnej legitímácie žalobcu. V zostávajúcej časti Rada namieta voči dôvodnosti úpravy žaloby.

O právomoci Všeobecného súdu preskúmať zákonnosť rozhodnutia 2015/143

- 56 Treba uviesť, že ako vyplýva najmä z preskúmania prvého žalobného dôvodu, žalobca síce formálne nevzniesol námietku nezákonnosti na základe článku 277 ZFEÚ, ale v rámci žalobných návrhov smerujúcich k zrušeniu aktov z marca 2015, na ktorých základe bolo jeho meno ponechané na zozname, uvádza nezlučiteľnosť kritéria zápisu s cieľmi Zmluvy o EÚ. Vzhľadom na to, že rozhodnutím 2015/143 bolo zmenené uvedené kritérium zápisu do zoznamu, treba konštatovať, že ak žalobca navrhuje zrušenie tohto rozhodnutia, v skutočnosti uplatňuje námietku protiprávnosti, ktorá podporuje jeho žalobné návrhy týkajúce sa zrušenia aktov z marca 2015 (pozri analogicky rozsudok zo 6. septembra 2013, Post Bank Iran/Rada, T-13/11, EU:T:2013:402, bod 37).
- 57 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že článok 275 druhý odsek ZFEÚ výslovne stanovuje, že bez ohľadu na ustanovenia prvého odseku tohto článku súd Únie má právomoc „rozhodovať o žalobách podaných v súlade s podmienkami ustanovenými v článku 263 štvrtom odseku [ZFEÚ], ktorými sa preskúmava zákonnosť rozhodnutí upravujúcich reštriktívne opatrenia voči fyzickým alebo právnickým osobám, ktoré boli prijaté Radou na základe hlavy V kapitoly 2 Zmluvy [o EÚ]“. Uvedené ustanovenie sa tak v rozpore s tým, čo tvrdí Rada, týka všetkých rozhodnutí Rady týkajúcich sa reštriktívnych opatrení voči fyzickým alebo právnickým osobám, ktoré boli prijaté na základe hlavy V kapitoly 2 Zmluvy o EÚ bez toho, aby sa rozlišovalo, či ide o všeobecne záväzné rozhodnutia alebo individuálne rozhodnutia.

Konkrétne uvedené ustanovenie nevyklučuje možnosť napadnúť námietkou zákonnosť ustanovení so všeobecnou pôsobnosťou na podporu žaloby o neplatnosť podanej proti individuálnemu reštriktívnemu opatreniu (rozsudok zo 16. júla 2014, *National Iranian Oil Company/Rada*, T-578/12, neuverejnený, EU:T:2014:678, body 92 a 93; pozri tiež v tomto zmysle rozsudok z 28. januára 2016, *Azarov/Rada*, T-331/14, EU:T:2016:49, bod 62).

- 58 Na rozdiel od toho, čo tvrdí Rada, má Všeobecný súd teda právomoc preskúmať zákonnosť rozhodnutia 2015/143 v rozsahu, v akom zmenilo a doplnilo článok 1 ods. 1 rozhodnutia 2014/119.
- 59 Táto námietka nezákonnosti sa teda bude posudzovať v kontexte prvého žalobného dôvodu uvádzaného na podporu návrhov na zrušenie aktov z marca 2015, ktorým žalobca namieta nezlučiteľnosť kritéria zápisu uplatneného voči nemu s cieľmi Zmluvy o EÚ.

O námietke neprípustnosti založenej na nedostatku aktívnej legitímácie žalobcu v súvislosti s nariadením 2015/138

- 60 Ďalej pokiaľ ide o námietku neprípustnosti založenú na nedostatku aktívnej legitímácie žalobcu, ktorú vzniesla Rada v súvislosti s nariadením 2015/138, treba poznamenať, že nariadenie č. 208/2014 bolo zmenené a doplnené nariadením 2015/138 iba v tom rozsahu, že došlo k spresneniu určujúcich kritérií zmrazenia finančných prostriedkov, ktoré sa vzťahuje na osoby zodpovedné za spreneveru ukrajinských štátnych prostriedkov.
- 61 Nariadenie 2015/138 výslovne neoznačuje žalobcu, ani nebolo prijaté v dôsledku úplného opätovného preskúmania zoznamu. Tento akt sa totiž týka iba všeobecných kritérií zápisu, ktoré sa uplatňujú na objektívne určené situácie a ktoré majú právne účinky na kategórie osôb a subjektov, ktoré sú vymedzené všeobecným a abstraktným spôsobom a netýkajú sa zápisu mena žalobcu do zoznamu. V dôsledku toho sa priamo ani individuálne netýka žalobcu a žalobca nemá aktívnu legitímáciu upraviť žalobné návrhy tak, aby navrhol jeho zrušenie (pozri rozsudok z 28. januára 2016, *Azarov/Rada*, T-331/14, EU:T:2016:49, body 64 a 65 a citovanú judikatúru).
- 62 Námietke Rady treba vyhovieť a žalobu zamietnuť ako neprípustnú v rozsahu, v akom sa týka zrušenia nariadenia 2015/138.

O veci samej

- 63 Žalobca na podporu svojho návrhu na zrušenie aktov z marca 2014, zmenených a doplnených aktmi z januára a marca 2015, uvádza sedem žalobných dôvodov. Prvý žalobný dôvod je založený na neexistencii právneho základu. Druhý žalobný dôvod je založený na zneužití právomoci. Tretí žalobný dôvod je založený na nedostatku odôvodnenia. Štvrtý žalobný dôvod je založený na nedodržaní kritérií zápisu do zoznamu. Piaty žalobný dôvod je založený na zjavne nesprávnom posúdení. Šiesty žalobný dôvod je založený na porušení práva na obhajobu a práva na účinný prostriedok nápravy a siedmy žalobný dôvod je založený na porušení práva vlastníť majetok.
- 64 Na úvod treba preskúmať najprv šiesty žalobný dôvod založený na porušení práva na obhajobu a práva na účinnú súdnu ochranu, ďalej tretí žalobný dôvod založený na porušení povinnosti odôvodnenia a napokon ostatné žalobné dôvody v poradí, v akom boli uplatnené.

O šiestom žalobnom dôvode založenom na porušení práva na obhajobu a práva na účinnú súdnu ochranu

- 65 Žalobca svojím šiestym žalobným dôvodom namieta, že rozhodnutie o ponechaní jeho mena na zozname s ním nebolo vhodným spôsobom prejednané, a konkrétne tvrdí, že nemal dostatok času a informácie na to, aby mohol napadnúť rozhodnutie o ponechaní jeho mena na zozname.
- 66 Rada podporovaná Komisiou a Poľskou republikou spochybňuje tvrdenia žalobcu.
- 67 Najskôr treba pripomenúť, že rešpektovanie práva na obhajobu, ktoré je zakotvené v článku 41 ods. 2 písm. a) Charty základných práv, ktorá má podľa Zmluvy o EÚ rovnakú právnu silu ako Zmluvy, zahŕňa právo byť vypočutý a právo na prístup k spisu, zatiaľ čo právo na účinnú súdnu ochranu, ktoré je zaručené v článku 47 Charty, vyžaduje, aby dotknutá osoba mala možnosť oboznámiť sa s dôvodmi, na ktorých sa zakladá rozhodnutie prijaté voči nej (pozri v tomto zmysle rozsudok z 18. júla 2013, Komisia a i./Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P a C-595/10 P, EU:C:2013:518, body 98 až 100).
- 68 Z toho vyplýva, že v rámci prijatia rozhodnutia o ponechaní zápisu mena osoby, subjektu alebo orgánu na zozname osôb, subjektov alebo orgánov, na ktoré sa vzťahujú reštriktívne opatrenia, musí Rada rešpektovať právo tejto osoby, tohto subjektu alebo tohto orgánu byť vypočutý predtým, ako voči nemu v rozhodnutí o zápise do zoznamu použije nové skutočnosti, konkrétne skutočnosti, ktoré nie sú uvedené v pôvodnom rozhodnutí o zápise do tohto zoznamu (rozsudok zo 4. júna 2014, Sina Bank/Rada, T-67/12, neuverejnený, EU:T:2014:348, bod 68 a citovaná judikatúra; pozri v tomto zmysle rozsudok z 21. decembra 2011, Francúzsko/People's Mojahedin Organization of Iran, C-27/09 P, EU:C:2011:853, bod 62).
- 69 Treba uviesť, že v prejednávanej veci ponechanie mena žalobcu na zozname v dôsledku aktov z marca 2015 sa zakladá iba na liste z 10. októbra 2014.
- 70 V tejto súvislosti treba tiež pripomenúť, že pred prijatím rozhodnutia o ponechaní mena žalobcu na zozname Rada žalobcovi poskytla list z 10. októbra 2014 (pozri bod 12 vyššie). Listom z 2. februára 2015 Rada okrem toho oznámila žalobcovi svoj zámer ponechať voči nemu reštriktívne opatrenia, pričom ho oboznámila s možnosťou predložiť pripomienky (pozri bod 16 vyššie).
- 71 Z toho vyplýva, že žalobca mal prístup k informáciám a dôkazom, ktoré viedli Radu k ponechaniu reštriktívnych opatrení voči nemu a včas mohol predložiť pripomienky (pozri bod 16 vyššie).
- 72 Žalobca navyše nepreukázal, že uvádzané ťažkosti týkajúce sa poskytnutých informácií a času na odpoveď na tvrdenia Rady mu bránili v tom, aby včas upravil svoje návrhy alebo predložil argumenty na svoju obhajobu.
- 73 Z predchádzajúcich úvah vyplýva, že poskytnutie dôkazov v priebehu konania bolo dostatočné na zabezpečenie výkonu práva na obhajobu a práva na účinnú súdnu ochranu žalobcu.
- 74 Šiesty žalobný dôvod je teda potrebné zamietnuť.

O treťom žalobnom dôvode založenom na porušení povinnosti odôvodnenia

- 75 Žalobca svojím tretím žalobným dôvodom namieta, že odôvodnenie zápisu jeho mena do zoznamu neobsahuje žiadne spresňujúce informácie o sporných skutkových okolnostiach a konaní, ktoré sa ho týka, ktoré by mohli potvrdiť tvrdenie o sprenevere ukrajinských štátnych finančných prostriedkov a ich protiprávny prevod mimo Ukrajinu, ktoré sa ho týka, a že uvedený dôvod je stereotypný.
- 76 Rada podporovaná Komisiou a Poľskou republikou spochybňuje tvrdenia žalobcu.

- 77 Na úvod treba pripomenúť, že odôvodnenie vyžadované článkom 296 ZFEÚ a článkom 41 ods. 2 písm. c) Charty základných práv musí byť prispôsobené povahe napadnutého aktu a kontextu, v ktorom bol prijatý. Musia z neho jasne a jednoznačne vyplývať úvahy orgánu, ktorý prijal rozhodnutie, umožňujúce dotknutým osobám spoznať dôvody prijatého opatrenia a príslušnému súdnemu orgánu uskutočniť jeho preskúmanie. Požiadavky na odôvodnenie sa musia posudzovať podľa okolností konkrétnej veci (pozri rozsudok zo 14. apríla 2016, Ben Ali/Rada, T-200/14, neuverejnený, EU:T:2016:216, bod 94 a citovanú judikatúru).
- 78 Nevyžaduje sa, aby sa v odôvodnení špecifikovali všetky príslušné skutkové a právne okolnosti, keďže otázka, či odôvodnenie aktu spĺňa požiadavky článku 296 ZFEÚ a článku 41 ods. 2 písm. c) Charty základných práv, sa má posudzovať nielen podľa jeho znenia, ale aj z jeho kontextu, ako aj vzhľadom na súbor právnych noriem, ktoré upravujú dotknutú oblasť. Na jednej strane platí, že akt spôsobujúci ujmu je dostatočne odôvodnený, keď bol prijatý v kontexte, ktorý je dotknutej osobe známy a umožňuje jej pochopiť rozsah opatrenia, ktoré sa voči nej prijalo. Na druhej strane miera presnosti odôvodnenia aktu musí byť primeraná materiálnym možnostiam a technickým podmienkam alebo lehote, za akých má byť prijaté (pozri rozsudok zo 14. apríla 2016, Ben Ali/Rada, T-200/14, neuverejnený, EU:T:2016:216, bod 95 a citovanú judikatúru).
- 79 Predovšetkým by odôvodnenie opatrenia na zmrazenie majetku v zásade nemalo pozostávať iba zo všeobecnej a stereotypnej formulácie. S výhradami uvedenými v bode 78 vyššie musí toto opatrenie naopak uvádzať špecifické a konkrétne dôvody, pre ktoré sa Rada domnieva, že relevantná právna úprava je uplatniteľná na dotknutú osobu (pozri rozsudok zo 14. apríla 2016, Ben Ali/Rada, T-200/14, neuverejnený, EU:T:2016:216, bod 96 a citovanú judikatúru).
- 80 V prejednávanej veci treba na jednej strane uviesť, že rovnako ako pôvodné odôvodnenie zápisu, aj odôvodnenie zmenené aktmi z marca 2015 (pozri bod 19 vyššie) uvádza skutočnosti, ktoré sú základom zápisu žalobcu, a to v podstate okolnosť, že voči nemu ukrajinské orgány začali trestné konanie za spreneveru verejných finančných prostriedkov alebo aktív.
- 81 Navyše k ponechaniu opatrení vo vzťahu k žalobcovi došlo za okolností, ktoré mu boli známe, a žalobca sa v rámci výmeny písomností, ktorá prebiehala počas tohto konania, oboznámil s obsahom listu z 10. októbra 2014, na ktorom Rada založila svoje rozhodnutie ponechať voči žalobcovi reštriktívne opatrenia a prostredníctvom ktorého poskytla v súvislosti so zápisom jeho mena do zoznamu spresňujúce vysvetlenia (pozri v tomto zmysle rozsudky z 15. novembra 2012, Rada/Bamba, C-417/11 P, EU:C:2012:718, body 53 a 54 a citovanú judikatúru, a zo 6. septembra 2013, Bank Melli Iran/Rada, T-35/10 a T-7/11, EU:T:2013:397, bod 88), najmä podrobný opis vytýkaných skutkových okolností.
- 82 Na druhej strane v súvislosti s údajnou stereotypnou povahou odôvodnenia zápisu treba uviesť, že hoci sú tieto úvahy uvedené v tomto dôvode rovnaké ako tie, na základe ktorých boli ostatné fyzické osoby uvedené v zozname podrobené reštriktívnym opatreniam, týkajú sa konkrétnej situácie žalobcu, proti ktorému sa podľa Rady z rovnakého dôvodu ako proti ostatným osobám vedie súdne konanie súvisiace s vyšetrovaním sprenevery štátnych finančných prostriedkov na Ukrajine (pozri v tomto zmysle rozsudok z 27. februára 2014, Ezz a i./Rada, T-256/11, EU:T:2014:93, bod 115).
- 83 So zreteľom na predchádzajúce úvahy treba dospieť k záveru, že akty z marca 2014, zmenené a doplnené aktmi z januára a marca 2015, z právneho hľadiska dostatočne uvádzajú právne skutočnosti a skutkové okolnosti, ktoré podľa autora tvoria ich základ.
- 84 Tretí žalobný dôvod treba teda zamietnuť.

O prvom žalobnom dôvode založenom na neexistencii právneho základu

85 Žalobca svojím prvým žalobným dôvodom tvrdí, že rozhodnutie 2014/119, zmenené a doplnené aktmi z januára a marca 2015, nie je v súlade s cieľmi uvedenými v článku 29 ZEÚ a nemá teda právny základ a že so zreteľom na neplatnosť rozhodnutia 2014/119 je neplatné aj nariadenie č. 208/2015, zmenené a doplnené aktmi z januára a marca 2015, pretože neexistuje žiadne platné rozhodnutie podľa hlavy V kapitoly 2 Zmluvy o EÚ, na ktorého základe by bolo možné dovolávať sa článku 215 ZFEÚ.

86 Rada podporovaná Komisiou a Poľskou republikou namieta voči tvrdeniam žalobcu.

– O hlavnom tvrdení žalobcu založenom na neexistencii proporcionality kritéria zápisu vzhľadom na ciele Zmluvy o EÚ

87 Žalobca svojím hlavným tvrdením v podstate tvrdí, že rozhodnutie 2014/119 nesleduje ani jeden z cieľov, na ktoré odkazuje, a to cieľ podpory právneho štátu a zabezpečenia dodržiavania ľudských práv na Ukrajine, ani iné ciele zahraničnej a bezpečnostnej politiky (ďalej len „SZBP“), ktoré sú uvedené v článku 21 ods. 2 písm. b) ZEÚ. Dodáva, že zmena odôvodnenia, ktoré sa ho týka, vykonaná prostredníctvom aktov z marca 2015 v dôsledku rozšírenia kritéria zápisu vykonaného aktmi z januára 2015, nebola odôvodnená, pretože Rada nepreukázala, že na Ukrajine ohrozoval demokraciu, právny štát alebo udržateľný ekonomický či spoločenský rozvoj alebo porušoval ľudské práva.

88 Treba teda preskúmať zlučiteľnosť kritéria zápisu uvedeného v článku 1 ods. 1 rozhodnutia 2014/119, zmeneného a doplneného rozhodnutím 2015/143, s cieľmi SZBP, a presnejšie proporcionality tohto kritéria so zreteľom na uvedené ciele.

89 Na úvod treba pripomenúť, že ciele Zmluvy o EÚ týkajúce sa SZBP sú uvedené predovšetkým v článku 21 ods. 2 písm. b) ZEÚ, ktorý stanovuje:

„Únia vymedzuje a uskutočňuje spoločné politiky a činnosti a pracuje na dosahovaní vysokého stupňa spolupráce vo všetkých oblastiach medzinárodných vzťahov s cieľom:... upevňovať a podporovať demokraciu, právny štát, ľudské práva a zásady medzinárodného práva.“

90 Ďalej treba pripomenúť, že odôvodnenie 2 rozhodnutia 2014/119 stanovuje:

„Rada sa 3. marca 2014 dohodla, že s cieľom upevniť a podporiť právny štát a dodržiavanie ľudských práv na Ukrajine zameria sankcie na opatrenia na zmrazenie a vymáhanie aktív osôb identifikovaných ako osoby zodpovedné za spreneveru ukrajinských štátnych finančných prostriedkov a osôb zodpovedných za porušovanie ľudských práv.“

91 Na základe toho kritérium zápisu uvedené v článku 1 ods. 1 písm. a) rozhodnutia 2014/119, zmeneného a doplneného rozhodnutím 2015/143, znie:

„Zmrazujú sa všetky finančné prostriedky a hospodárske zdroje, ktoré patria osobám identifikovaným ako osoby zodpovedné za spreneveru ukrajinských štátnych finančných prostriedkov a osoby zodpovedné za porušovanie ľudských práv na Ukrajine, a fyzickým alebo právnickým osobám, subjektom alebo orgánom, ktoré sú s nimi spriaznené, uvedeným v prílohe, ako aj všetky finančné prostriedky a hospodárske zdroje, ktoré sú vo vlastníctve takýchto osôb, subjektov alebo orgánov, v ich držbe alebo pod ich kontrolou.“

Na účely tohto rozhodnutia patria medzi osoby identifikované ako osoby zodpovedné za spreneveru ukrajinských štátnych finančných prostriedkov osoby, proti ktorým vedú ukrajinské orgány vyšetrovanie z dôvodu:

a) sprenevery ukrajinských verejných finančných prostriedkov alebo aktív alebo spolupáchateľstva pri takejto sprenevere...”

92 Napokon treba pripomenúť toto odôvodnenie zápisu mena žalobcu do zoznamu v dôsledku aktov z marca 2015:

„Osoba, voči ktorej ukrajinské orgány vedú trestné konanie za spreneveru verejných finančných prostriedkov alebo aktív.“

93 Na úvod treba konštatovať, že ako uznáva Rada vo svojich písomnostiach, reštriktívne opatrenia boli voči žalobcovi prijaté výlučne s cieľom posilniť a podporiť právny štát na Ukrajine. Tvrdenia žalobcu založené na skutočnosti, že kritérium zápisu do zoznamu uvedené v rozhodnutí 2014/119 neuskutočňuje iné ciele SZBP, sú preto neúčinné.

94 Treba teda overiť, či kritérium zápisu do zoznamu stanovené v rozhodnutí 2014/119 a zmenené a doplnené rozhodnutím 2015/143, ktoré sa vzťahuje na osoby zodpovedné za spreneveru ukrajinských štátnych prostriedkov, zodpovedá cieľu spočívajúcemu v posilnení a podpore právneho štátu na Ukrajine, na ktorý sa odkazuje v tomto rozhodnutí.

95 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že v judikatúre týkajúcej sa reštriktívnych opatrení s ohľadom na situáciu v Tunisku a Egypte sa konštatovalo, že také ciele, aké sú uvedené v článku 21 ods. 2 písm. b) a d) ZEÚ, treba dosiahnuť zmrazením majetku, ktorého rozsah je, tak ako v prejednávanej veci, obmedzený na osoby zodpovedné za spreneveru štátnych prostriedkov, ako aj osoby, subjekty alebo orgány, ktoré sú s nimi spojené, t. j. osoby, ktorých konanie môže narušiť riadne fungovanie verejných inštitúcií a orgánov, ktoré sú s nim spojené (pozri v tomto zmysle rozsudky z 28. mája 2013, Trabelsi a i./Rada, T-187/11, EU:T:2013:273, bod 92; z 27. februára 2014, Ezz a i./Rada, T-256/11, EU:T:2014:93, bod 44, a zo 14. apríla 2016, Ben Ali/Rada, T-200/14, neuverejnený, EU:T:2016:216, bod 68).

96 V prejednávanej veci treba jednak konštatovať, že pokiaľ ide o žalobcu, kritérium zápisu do zoznamu sa opiera o trestný čin „sprenevery štátnych prostriedkov“ a jednak, že patrí do právneho rámca, ktorý je jednoznačne vymedzený rozhodnutím 2014/119 a sledovaním relevantného cieľa Zmluvy o EÚ, na ktorý sa v tomto rozhodnutí odkazuje a ktorý je uvedený v jeho odôvodnení 2, a to cieľ spočívajúci v posilnení a podpore právneho štátu na Ukrajine.

97 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že rešpektovanie právneho štátu je jedna z popredných hodnôt, na ktorých je založená Únia, ako to vyplýva z článku 2 ZEÚ, ako aj z preambuly Zmluvy o EÚ a preambuly Charty základných práv. Rešpektovanie právneho štátu je okrem toho podľa článku 49 ZEÚ podmienkou pristúpenia k Únii. Pojem „právny štát“ je zakotvený aj v preambule Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd podpísaného v Ríme 4. novembra 1950.

98 Judikatúra Súdneho dvora a Európskeho súdu pre ľudské práva, ako aj činnosť Rady Európy cez Európsku komisiu pre demokraciu prostredníctvom práva poskytuje demonštratívny výpočet zásad a noriem, ktoré môže zahŕňať pojem právny štát. Patria medzi ne zásady legality, právnej istoty a zákazu svojvôle výkonnej moci; nezávislých a nestranných súdov; účinného súdneho preskúmania, vrátane dodržiavania základných práv a rovnosti pred zákonom [pozri v tejto súvislosti zoznam kritérií právneho štátu, ktorý prijala Európska komisia pre demokraciu prostredníctvom práva na svojom stošiestom plenárnom zasadnutí (Benátky 11. až 12. marca 2016)]. V kontexte vonkajšej činnosti Únie niektoré právne nástroje uvádzajú ako zásadu spadajúcu pod pojem právny štát okrem iného aj boj

proti korupcii [pozri napríklad nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1638/2006 z 24. októbra 2006, ktorým sa stanovujú všeobecné ustanovenia zriaďujúce nástroj európskeho susedstva a partnerstva (Ú. v. EÚ L 310, 2006, s. 1)].

- 99 Hoci nemožno vylúčiť, že určité správanie súvisiace so spreneverou štátnych prostriedkov môže ohroziť právny štát, nemožno pripustiť, aby dôvodom zásahu Únie s cieľom posilniť a podporiť právny štát v tretej krajine v rámci jej právomoci v oblasti SZBP bol akýkoľvek prípad sprenevery štátnych prostriedkov spáchaný v tejto krajine. Na to, aby bolo možné konštatovať, že sprenevera štátnych prostriedkov môže odôvodniť činnosť Únie v rámci SZBP vychádzajúcu z cieľa spočívajúceho v upevňovaní a podporovaní právneho štátu, je prinajmenšom nevyhnutné, aby vytýkané skutočnosti boli spôsobilé ohroziť inštitucionálne a právne zásady dotknutej krajiny.
- 100 V tejto súvislosti sa možno domnievať, že kritérium zápisu do zoznamu je v súlade s právnym poriadkom Únie iba vtedy, keď mu možno pripísať význam, ktorý je obsiahnutý v normách vyššej právnej sily, ktoré musí dodržiavať, a konkrétne s cieľom spočívajúcim v posilnení a podpore právneho štátu na Ukrajine. Tento výklad navyše umožňuje rešpektovať širokú mieru voľnej úvahy, ktorú má Rada pri vymedzovaní všeobecných kritérií zápisu do zoznamu, a zároveň zaručiť v zásade úplné preskúmanie zákonnosti aktov Únie z hľadiska základných práv (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 16. júla 2014, *National Iranian Oil Company/Rada*, T-578/12, neuvverejnený, EU:T:2014:678, bod 108 a citovanú judikatúru).
- 101 Uvedené kritérium treba teda vykladať v tom zmysle, že sa nevzťahuje abstraktne na akúkoľvek spreneveru štátnych prostriedkov, ale vzťahuje sa skôr na spreneveru štátnych prostriedkov alebo aktív, ktorá so zreteľom na hodnotu spreneverených prostriedkov alebo aktív alebo ich druh či okolnosti, za ktorých k tejto sprenevere došlo, prinajmenšom môže viesť k ohrozeniu inštitucionálnych a právnych základov Ukrajiny, a to najmä k porušeniu zásad legality, zákazu svojvôle exekutívy, účinného súdneho preskúmania a rovnosti pred zákonom, a v konečnom dôsledku k ohrozeniu rešpektovania zásad právneho štátu v tejto krajine (pozri bod 99 vyššie). Takto vykladané kritérium zápisu do zoznamu je primerané relevantným cieľom Zmluvy o EÚ a je s nimi v súlade.
- O ostatných tvrdeniach žalobcu
- 102 Žalobca po prvé tvrdí, že cieľ súvisiaci s posilnením a podporou právneho štátu bol po prvýkrát vzatý do úvahy až neskôr, a to v návrhoch Rady pre zahraničné veci z 3. marca 2014.
- 103 V rozsahu, v akom žalobca týmto tvrdením uvádza, že zápis jeho mena do zoznamu bol odôvodnený politickými úvahami, treba uviesť, že tvrdenie založené na údajne neskorom uplatnení odkazu na cieľ súvisiaci s posilnením a podporou právneho štátu sám osebe nepostačuje ako dôkaz toho, že Rada pri prijímaní aktov z marca 2014 nevychádzala z proklamovaného legitímneho cieľa spočívajúceho v posilnení a podpore právneho štátu na Ukrajine a že uvedený cieľ nebol dôvodom toho, že akty z marca 2015 ponechali v platnosti opatrenia voči žalobcovi.
- 104 V rozsahu, v akom žalobca týmto tvrdením v skutočnosti uvádza dôvod založený na zneužití právomoci, stačí uviesť, že tento bude preskúmaný nižšie v rámci druhého žalobného dôvodu.
- 105 Žalobca po druhé tvrdí, že rozšírenie kritéria zápisu do zoznamu aktmi z januára 2015 (pozri bod 14 vyššie) nemožno vykladať tak, že na splnenie tohto kritéria stačí samotné vyšetrovanie. V opačnom prípade by Rada na ukrajinské orgány delegovala právomoc rozhodovať o uložení reštriktívnych opatrení Únie bez akejkoľvek kontroly zo strany týchto orgánov.
- 106 V tejto súvislosti hoci súd Únie konštatoval, že označenie osoby ako osoby zodpovednej za spáchanie trestného činu nevyhnutne nevedie k jej odsúdeniu za taký trestný čin (pozri v tomto zmysle rozsudok z 5. marca 2015, *Ezz a i./Rada*, C-220/14 P, EU:C:2015:147, body 71 a 72), nemení to nič na tom, že

z judikatúry pripomenutej v bode 48 vyššie vyplýva, že v prípade pochybností je úlohou príslušného orgánu Únie, aby preukázal dôvodnosť dôvodov uplatňovaných proti dotknutej osobe, pričom táto osoba nie je povinná predložiť opačné dôkazy svedčiace o neexistencii uvedených dôvodov.

- 107 Kritérium zápisu do zoznamu uvedené v aktoch z marca 2014, zmenené a doplnené aktmi z januára 2015, v prejednávanej veci Rade umožňuje, aby v súlade s rozsudkom z 27. februára 2014, Ezz a i./Rada (T-256/11, EU:T:2014:93), zohľadnila vyšetrowanie z dôvodu sprenevery štátnych prostriedkov ako skutočnosť, ktorá prípadne môže byť dôvodom prijatia reštriktívnych opatrení, čím však nie je dotknutá okolnosť, že so zreteľom na judikatúru citovanú v bode 106 vyššie a výklad kritéria zápisu do zoznamu uskutočnený v bodoch 88 až 101 vyššie, nemôže byť dôvodom činnosti Rady na základe článkov 21 a 29 ZEÚ iba skutočnosť, že dotknutá osoba je predmetom vyšetrowania v súvislosti s trestnými činmi sprenevery finančných prostriedkov. Kritérium zápisu do zoznamu tak nemožno vykladať ako prenesenie právomoci rozhodovať o uložení opatrení na ukrajinské orgány.
- 108 Žalobca po tretie tvrdí, že rozšírenie kritéria na základe aktov z januára 2015, v dôsledku čoho sa kritérium vzťahuje na „osoby, ktoré ukrajinské orgány vyšetrujú v súvislosti so... zneužívaním právomoci verejného činiteľa s cieľom získať pre seba alebo tretiu stranu neoprávnenú výhodu a tým spôsobiť škodu, pokiaľ ide o ukrajinské verejné finančné prostriedky alebo aktíva, alebo spolupáchateľstva pri takomto zneužívaní“, nezodpovedá cieľom SZBP.
- 109 Stačí konštatovať, že toto rozšírenie kritéria zápisu do zoznamu nie je v prejednávanej veci relevantné, pretože meno žalobcu bolo zapísané do zoznamu iba z dôvodu, že ukrajinské orgány proti nemu viedli trestné konanie v súvislosti so spreneverou štátnych prostriedkov alebo majetku a nie v súvislosti so zneužitím právomoci verejného činiteľa.
- 110 Žalobca po štvrté spochybňuje legitimitu svojho odvolania ukrajinským parlamentom a zákonnosť zmeny režimu na Ukrajine v nadväznosti na udalosti z februára 2014. Tvrdí, že existuje viacero dôkazov, ktoré preukazujú, že súčasný režim na Ukrajine ohrozuje demokraciu a právny štát, systematicky porušuje a je pripravený systematicky porušovať ľudské práva, a zdôrazňuje, že ukrajinské donucovacie ani súdne orgány k nemu nebudú pristupovať spravodlivo, nezávisle a ani nestranne. Poukazuje jednak na to, že na Ukrajine neexistuje právo na obhajobu a právo na spravodlivý proces, a jednak na to, že situácia v oblasti ľudských práv je v tejto krajine žalostná.
- 111 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že Ukrajina je členským štátom Rady Európy od roku 1995 a ratifikovala Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd a že Únia a medzinárodné spoločenstvá uznali legitimitu nového ukrajinského režimu. Rada sa teda nedopustila nesprávneho posúdenia tým, že vychádzala z dôkazov, ktoré jej predložil vysoký súdny orgán tejto krajiny a ktoré sa týkali trestného konania súvisiaceho s tvrdeniami o sprenevere štátnych prostriedkov alebo aktív, ktoré boli uplatnené voči žalobcovi, a nespochybnili zákonnosť a legitimitu ukrajinského režimu a súdneho systému.
- 112 Samozrejme nemožno vylúčiť, že pokiaľ žalobca predloží dôkazy, ktoré by mohli preukázať, že skutočnosti, ktoré sú mu vytýkané, sú zjavne nepravdivé alebo skreslené, Rada musí informácie, ktoré jej boli predložené, overiť a prípadne požiadať o doplnenie informácií alebo dôkazov.
- 113 Žalobca v prejednávanej veci však po prvé uvádza, že je politicky prenasledovaný, čo podľa neho preukazuje množstvo obvinení, ktoré sa ho týkajú, pretože niektoré body obžaloby sú nepravdivé a odôvodnené politickými úvahami, po druhé poukazuje na viaceré verejné vyhlásenia zástupcov súčasného režimu, podľa ktorých je žalobca zodpovedný za rôzne trestné činy, a po tretie poukazuje na procesné porušenia v rámci súdnych konaní, ktoré sa ho týkajú. Vo všeobecnej rovine vyjadruje pochybnosti o legitimitě nového ukrajinského režimu a o nestrannosti ukrajinského súdneho systému, ako aj o situácii v oblasti ľudských práv na Ukrajine.

- 114 Tieto okolnosti však nemohli spochybniť pravdepodobnosť obvinení vznesených voči žalobcovi, ktoré sa týkali konkrétnych skutočností spočívajúcich v sprenevere štátnych prostriedkov, čo je predmetom posúdenia uskutočneného nižšie v rámci štvrtého žalobného dôvodu, ani nemohli preukázať, že konkrétna situácia žalobcu bola v priebehu konaní, ktoré sa ho týkajú a na základe ktorých boli voči nemu prijaté reštriktívne opatrenia, dotknutá problémami ukrajinského súdneho systému, na ktoré poukazuje. Za okolností prejednávanej veci teda Rada nebola povinná dodatočne overiť dôkazy, ktoré jej predložili ukrajinské orgány.
- 115 Napokon treba poznamenať, že v rozsahu, v akom by preskúmanie tvrdení žalobcu vyžadovalo, aby sa Všeobecný súd vyjadril k zákonnosti zmeny ukrajinského režimu a posúdil dôvodnosť záverov, ku ktorým v tejto súvislosti dospeli rôzne medzinárodné orgány, vrátane politických záverov Rady, treba konštatovať, že také posúdenie nepatrí do rozsahu preskúmania, ktoré Všeobecný súd vykonáva v súvislosti s aktmi, ktoré sú predmetom prejednávanej veci (pozri v tomto zmysle rozsudok z 25. apríla 2013, Gbagbo/Rada, T-119/11, EU:T:2013:216, bod 75).

– Záver týkajúci sa prvého žalobného dôvodu

- 116 Vzhľadom na predchádzajúce úvahy treba dospieť k záveru, že kritérium zápisu do zoznamu uvedené v článku 1 ods. 1 rozhodnutia 2014/119, zmeneného a doplneného rozhodnutím 2015/143, je v súlade s cieľmi SZBP, ktoré sú uvedené v článku 21 ZEÚ, pretože sa vzťahuje na osoby označené za zodpovedné za spreneveru ukrajinských štátnych prostriedkov, ktorá môže ohroziť právny štát na Ukrajine.
- 117 Rovnaký záver treba konštatovať v prípade návrhov smerujúcich k zrušeniu nariadenia č. 208/2014. Toto nariadenie ukladá opatrenie spočívajúce v zmrazení finančných prostriedkov, ktoré je stanovené rozhodnutím prijatým v súlade s hlavou V kapitoly 2 Zmluvy o EÚ, a teda je v súlade s článkom 215 ZFEÚ, pretože existuje platné rozhodnutie v zmysle uvedeného článku.
- 118 Prvý žalobný dôvod treba teda zamietnuť.

O druhom žalobnom dôvode založenom na zneužití právomoci

- 119 Žalobca svojím druhým žalobným dôvodom tvrdí, že skutočným cieľom, ktorý Rada sleduje predmetnými reštriktívnymi opatreniami, bolo získať výhody z údajného prechodného režimu na Ukrajine s cieľom vytvoriť ukrajinskú vládu, ktorá bude naklonená Únii, čo je politický cieľ Únie, a nie s cieľom posilniť a podporiť právny štát na Ukrajine. Potvrdzuje to aj skutočnosť, že Rada nepreukázala, že by bolo voči žalobcovi vedené akékoľvek trestné konanie súvisiace so spreneverou štátnych prostriedkov a ich nezákonným prevodom mimo Ukrajinu.
- 120 Presnejšie, pokiaľ ide o akty z januára a marca 2015, zneužitie právomoci je podľa žalobcu o to zrejmejšie, že Rada kritériá zápisu do zoznamu rozšírila namiesto toho, aby odstránila meno žalobcu zo zoznamu, a že rozšírením uvedených kritérií v podstate delegovala na ukrajinskú vládu právomoc úplnej kontroly týchto kritérií.
- 121 Rada podporovaná Komisiou a Poľskou republikou namieta voči tvrdeniam žalobcu.
- 122 Na úvod je potrebné pripomenúť, že akt obsahuje vady vyplývajúce zo zneužitia právomoci iba v prípade, ak sa na základe objektívnych, relevantných a zhodujúcich sa dôkazov ukazuje, že bol prijatý výlučne, alebo prinajmenšom v rozhodujúcej miere s úmyslom dosiahnuť iné ako uvádzané ciele alebo vyhnúť sa postupu osobitne predvídanému Zmluvou na riešenie okolností daného prípadu (pozri rozsudok zo 14. októbra 2009, Bank Melli Iran/Rada, T-390/08, EU:T:2009:401, bod 50 a citovanú judikatúru).

- 123 V prejednávanej veci treba pripomenúť, že akty z marca 2014 vo svojom pôvodnom znení a v znení zmenenom a doplnenom aktmi z januára a marca 2015 stanovujú reštriktívne opatrenia voči osobám označeným za osoby zodpovedné za spreneveru ukrajinských štátnych prostriedkov, a to na účely podpory právneho štátu na Ukrajine.
- 124 Podľa záverov formulovaných v rámci prvého žalobného dôvodu treba konštatovať, že cieľ sledovaný rozhodnutím 2014/119 zodpovedá jednému z cieľov uvedených v článku 21 ods. 2 písm. b) ZEÚ a že tento cieľ sa má dosiahnuť prostredníctvom sporných opatrení.
- 125 Žalobca teda nepreukázal, že Rada sledovala prijatím aktov z marca 2014 alebo ich zmenou a doplnením prostredníctvom aktov z januára a marca 2015 predovšetkým iný cieľ než cieľ spočívajúci v posilnení a podpore právneho štátu na Ukrajine.
- 126 Tento záver nemôže spochybniť okolnosť uvedená žalobcom, že predmetné reštriktívne opatrenia tiež fakticky podporovali zbliženie Ukrajiny a Únie, alebo že táto podpora bola ich zámerom.
- 127 Okrem toho treba ešte uviesť, že okolnosti, že údajne neprebehlo žiadne trestné konanie a že sa na Ukrajine viedlo iba predbežné vyšetrovanie, nie sú dostatočným dôkazom toho, že sa Rada dopustila zneužitia právomoci, pretože ako vyplýva zo záveru posúdenia štvrtého žalobného dôvodu (pozri body 130 až 153 nižšie), vychádzala z pevného skutkového základu, keďže skutočnosti vytýkané žalobcovi jej boli známe, a že tieto skutočnosti mohli odôvodňovať intervenciu na účely upevňovania a podpory právneho štátu na Ukrajine.
- 128 Na rozdiel od tvrdení žalobcu treba tak na jednej strane uviesť, že aktmi z januára 2015 Rada nerozšírila kritériá zápisu do zoznamu, ale iba spresnila pojem „sprenevera finančných prostriedkov“, a že spresnenie kritéria zápisu do zoznamu v každom prípade nie je v súvislosti s preskúmaním zákonnosti pôvodného zápisu mena žalobcu do zoznamu na základe aktov z marca 2014 (pozri body 49 až 51 vyššie) relevantné, a meno žalobcu teda v dôsledku toho nemuselo byť zo zoznamu odstránené. Na druhej strane, ako bolo uvedené v bode 107 vyššie, kritérium zápisu do zoznamu tak nemožno vykladať ako prenesenie právomoci rozhodovať o uložení predmetných reštriktívnych opatrení na ukrajinské orgány.
- 129 Druhý žalobný dôvod sa preto musí zamietnuť.

O štvrtom žalobnom dôvode založenom na nedodržaní kritérií zápisu do zoznamu

- 130 Žalobca svojím štvrtým žalobným dôvodom tvrdí, že zápis jeho mena do zoznamu nespĺňa kritériá zápisu uvedené v rozhodnutí 2014/119, zmenenom a doplnenom rozhodnutím 2015/143.
- 131 Rada podporovaná Komisiou a Poľskou republikou spochybňuje tvrdenia žalobcu.
- O hlavnom tvrdení žalobcu
- 132 Žalobca svojím hlavným tvrdením v podstate tvrdí, že odôvodnenie zápisu jeho mena do zoznamu v znení aktov z marca 2015 nespĺňa kritériá zápisu, ako boli zmenené a doplnené aktmi z januára 2015.
- 133 Na úvod treba uviesť, že od 7. marca 2015 sa na žalobcu vzťahujú nové reštriktívne opatrenia zavedené aktmi z marca 2015, a to na základe kritéria zápisu uvedeného v článku 1 ods. 1 rozhodnutia 2014/119, ako bolo „spresnené“ v aktoch z januára 2015. Rozhodnutie 2015/364 totiž nie je iba potvrdzujúcim aktom, ale je samostatným rozhodnutím, ktoré Rada prijala po vykonaní pravidelného preskúmania v súlade s článkom 5 tretím odsekom rozhodnutia 2014/119.

- 134 Zákonnosť zápisu mena žalobcu do zoznamu na základe aktov z marca 2015 treba teda na úvod preskúmať so zreteľom na kritérium zápisu, ako bolo spresnené v aktoch z januára 2015, potom so zreteľom na odôvodnenie zápisu do zoznamu a napokon so zreteľom na dôkazy, na ktorých jej tento zápis založený.
- 135 Pokiaľ ide najprv o kritérium zápisu do zoznamu, treba pripomenúť, že toto kritérium, zmenené a doplnené aktmi z januára 2015, stanovuje, že sa predmetné reštriktívne opatrenia vzťahujú okrem iného na osoby „zodpovedné“ za spreneveru ukrajinských štátnych prostriedkov, medzi ktoré patria aj osoby, ktoré „ukrajinské orgány vyšetrujú“ v súvislosti so spreneverou ukrajinských verejných prostriedkov alebo aktív (pozri bod 14 vyššie). Ako bolo okrem toho uvedené v rámci prvého žalobného dôvodu, uvedené kritérium treba vykladať v tom zmysle, že sa nevzťahuje abstraktne na akúkoľvek spreneveru štátnych prostriedkov, ale skôr na spreneveru štátnych prostriedkov alebo aktív, ktorá môže viesť k ohrozeniu právneho štátu na Ukrajine (pozri bod 101 vyššie).
- 136 Ďalej v súvislosti s odôvodnením zápisu mena žalobcu do zoznamu treba pripomenúť, že od 7. marca 2015 je žalobca zapísaný do zoznamu z dôvodu, že „voči nemu ukrajinské orgány vedú trestné konanie za spreneveru verejných finančných prostriedkov alebo aktív“ (pozri bod 19 vyššie).
- 137 Napokon pokiaľ ide o dôkazy, na ktorých je založený zápis mena žalobcu do zoznamu, treba uviesť, ako uznala Rada, že zákonnosť odôvodnenia zápisu mena žalobcu do zoznamu v znení zmien a doplnení treba posudzovať najmä so zreteľom na list z 10. októbra 2014, v ktorom sa odkazuje na zmeny, ku ktorým došlo v rámci rôznych vyšetrovaní žalobcu.
- 138 V tomto liste sa uvádzajú najmä tri predbežné vyšetrovania v rámci trestných konaní začatých voči žalobcovi, ktoré sa týkajú sprenevery štátnych prostriedkov. Tieto tri vyšetrovania sa týkali najmä po prvé sprenevery majetku spolu s ďalšími osobami v súvislosti s nezákonným financovaním výstavby telekomunikačnej siete, po druhé sprenevery budov, vybavenia a pozemku, ako aj ďalšieho verejného majetku a legalizácie protiprávne dosiahnutého zisku a po tretie sprenevery pozemku.
- 139 Za týchto okolností treba v prvom rade uviesť, že tento list, ktorý je dôkazom, na základe ktorého Rada prijala akty z marca 2015, dostatočne preukazuje, že proti žalobcovi boli ku dňu prijatia aktov z marca 2015 vedené trestné konania za spreneveru štátnych prostriedkov alebo aktív.
- 140 V druhom rade treba teda overiť, či ponechanie mena žalobcu na zozname na základe aktov z marca 2015 z dôvodu, že proti nemu bolo vedené trestné konanie v súvislosti s takými trestnými činmi, spĺňalo kritérium zápisu do zoznamu, ako bolo spresnené v aktoch z januára 2015 a vyložené v rámci prvého žalobného dôvodu (pozri bod 135 vyššie).
- 141 S prihliadnutím na trestné činy, ktoré sa žalobcovi kladú za vinu a na ktoré sa odkazuje v liste z 10. októbra 2014, treba na jednej strane pripomenúť, že stíhanie hospodárskych trestných činov, ako je sprenevera štátnych prostriedkov, je dôležitým nástrojom boja proti korupcii a že boj proti korupcii predstavuje v kontexte vonkajšej činnosti Únie zásadu, ktorá spadá pod pojem právny štát (pozri bod 98 vyššie).
- 142 Na druhej strane treba uviesť, že trestné činy, ktoré sa žalobcovi kladú za vinu, sú súčasťou širšieho kontextu, v ktorom je nezanedbateľná časť bývalej ukrajinskej vládnucej moci podozrivá z toho, že sa pri spravovaní verejných zdrojov dopustila závažných trestných činov a vážne tak ohrozila inštitucionálne a právne základy krajiny a porušila okrem iného zásady zákonnosti, zákazu svojvôle výkonnej moci, účinného súdneho preskúmania a rovnosti pred zákonom (pozri body 99 až 101 vyššie). Uvedené je v prejednávanej veci o to zrejmejšie, že ide o skutky, ktorých sa údajne dopustil bývalý prezident Ukrajiny.

143 Z tohto vyplýva, že predmetné reštriktívne opatrenia so zreteľom na výkon funkcií, ktoré zastával žalobca v rámci bývalej ukrajinskej vládnucej moci, ako celok účinne prispievajú k uľahčeniu stíhania trestných činov sprenevery štátnych prostriedkov spáchané na ujmu ukrajinských inštitúcií, a uľahčujú ukrajinským orgánom získať späť prospech z takejto sprenevery. Za predpokladu, že súdne stíhanie sa preukáže ako dôvodné, vyššie uvedené umožní, aby boli súdnou cestou ľahšie potrestané trestné činy korupcie, ktorých sa dopustili príslušníci bývalého režimu, čím sa prispeje k podpore právneho štátu v tejto krajine (pozri v tomto zmysle judikatúru uvedenú v bode 95 vyššie).

144 Treba teda dospieť k záveru, že meno žalobcu bolo aktmi z marca 2015 zapísané do zoznamu na základe dôkazov obsiahnutých v liste z 10. októbra 2014 v súlade s kritériom zápisu do zoznamu, ako bolo zmenené a doplnené aktmi z januára 2015 a vyložené so zreteľom na cieľ, na ktorom je založené, a to cieľ spočívajúci v posilnení a podpore právneho štátu na Ukrajine.

– O ostatných tvrdeniach žalobcu

145 Žalobca po prvé tvrdí, že list z 10. októbra 2014 niekoľko mesiacov predchádzal prijatiu nového odôvodnenia, bol predložený osobami, ktoré už nevykonávajú funkcie, ktoré im boli zverené, a vykazuje určité nezrovnalosti s listom z 8. júla 2014.

146 Treba uviesť, že tieto okolnosti, aj keby boli dôvodné, samy osebe nemôžu preukázať, že ukrajinské orgány už proti žalobcovi ku dňu prijatia nových opatrení nevedli trestné konania za spreneveru štátnych prostriedkov alebo aktív, čo žalobca navyše nespochybňuje. Presnejšie, pokiaľ ide o nezrovnalosti medzi dvoma uvedenými listami, treba konštatovať, že hoci je poľutovaniahodné, že Rada nezískala v súvislosti s podrobnosťami jednotlivých vyšetrovaní bližšie informácie, v liste z 10. októbra 2014 sú skutky, ktorých sa týkali jednotlivé vyšetrovania vedené proti žalobcovi, opísané presne. Vzhľadom na to, že Rada o týchto skutkoch, ktorých existencia nebola relevantne spochybnená, vedela, mala k dispozícii primeraný základ pre rozhodnutie o ponechaní mena žalobcu na zozname.

147 Žalobca po druhé uvádza, že obvinenia voči nemu boli vznesené s cieľom odôvodniť prijatie predmetných reštriktívnych opatrení. Konkrétne odkazuje na tieto okolnosti: po prvé, ako vyplýva z tlačového komuniké, generálny prokurátor sľúbil, že urobí „všetko pre to, aby zabránil zrušeniu sankcií Európskej únie“; po druhé vo veci týkajúcej sa syna žalobcu sa tvrdenia, na základe ktorých bolo možné ponechať reštriktívne opatrenia v platnosti, uplatnili na poslednú chvíľu; po tretie list z 8. júla 2014 obsahuje „takmer výlučne“ odkazy na násilné trestné činy; po štvrté obvinenia týkajúce sa sprenevery štátnych prostriedkov boli formulované až vo chvíli, keď sa ukázalo, že tvrdenia založené na násilných trestných činoch nestačia na to, aby sa reštriktívne opatrenia voči žalobcovi ponechali v platnosti.

148 Treba opäť uviesť, že žiadna z týchto okolností nepreukazuje, že proti žalobcovi nebolo v čase, keď sa Rada rozhodla ponechať jeho meno na zozname, vedené trestné konanie súvisiace so spreneverou finančných prostriedkov. Skutočnosť, že Rada pred prijatím aktov z marca 2014 overila možnosť prijať reštriktívne opatrenia zamerané na iné tvrdenia než na spreneveru finančných prostriedkov, a to aj keby sa preukázala, nepreukazuje, že obvinenia zo sprenevery finančných prostriedkov boli vznesené umelo na účely odôvodnenia prijatia reštriktívnych opatrení a ich následného ponechania v platnosti.

149 Žalobca po tretie tvrdí, že Rada už uznala, že tvrdenia týkajúce sa údajných príkazov použiť na rozohnanie pokojných demonštrácií násilie, ktoré boli udelené bezpečnostným zložkám, nemajú žiadny právny či skutkový základ.

150 Aj za predpokladu, že by sa toto tvrdenie potvrdilo, je irelevantné, pretože predmetné reštriktívne opatrenia sa voči žalobcovi neuplatnili na základe uvedených okolností.

151 Žalobca po štvrté tvrdí, že Rada mala s ohľadom na osobitnú situáciu na Ukrajine pri prijatí reštriktívnych opatrení v prejednávanej veci vykonať mimoriadne podrobné preskúmanie skutkového základu. Konkrétne sa opiera o tieto okolnosti: po prvé o skutočnosť, že Ukrajina nie je členským štátom Únie, po druhé o politickú povahu tvrdení voči jeho osobe, po tretie o skutočnosť, že v predmetnom trestnom spise sa neudial žiadny vývoj, po štvrté o neexistenciu vyváženého a spravodlivého procesu na Ukrajine, pokiaľ ide o prijatie rozhodnutí v štádiu pred podaním obžaloby, po piate o skutočnosť, že ukrajinské súdy konštatovali, že niektoré informácie predložené ukrajinskými orgánmi sú nepravdivé, a po šieste o skutočnosť, že Rada mala určitú lehotu na to, aby predložila alebo overila dôkazy a informácie, ktoré by odôvodňovali opätovný zápis jeho mena do zoznamu.

152 Tieto tvrdenia už boli odmietnuté v kontexte preskúmania prvého žalobného dôvodu (pozri body 110 až 114 vyššie). V rozsahu, v akom majú preukázať, že sa Rada v tejto súvislosti dopustila zjavne nesprávneho posúdenia, sa budú posudzovať nižšie v rámci piateho žalobného dôvodu.

153 Štvrtý žalobný dôvod treba teda zamietnuť.

O piatom žalobnom dôvode založenom na zjavne nesprávnom posúdení

154 Žalobca svojím piatym žalobným dôvodom tvrdí, že Rada nemôže platne vychádzať iba z tvrdení, ktoré jej predloží členský štát alebo tretia krajina, a je povinná sama preskúmať správnosť tvrdení, ktoré sú jej predložené. Rada sa teda dopustila zjavne nesprávneho posúdenia tým, že pri zápise a ponechaní mena žalobcu na zozname vychádzala z nepodložených tvrdení.

155 Rada podporovaná Komisiou a Poľskou republikou spochybňuje tvrdenia žalobcu.

156 So zreteľom na judikatúru uvedenú v bode 40 vyššie treba konštatovať, že Rada uniesla svoje dôkazné bremeno. Pri prijatí aktov z marca 2015 totiž mala o sprenevere štátnych prostriedkov, ktoré bolo podľa ukrajinských orgánov dôvodom začatia vyšetrovania voči žalobcovi, k dispozícii lepšie podložené informácie. Rada sa o týchto skutočnostiach dozvedela okrem iného z listu z 10. októbra 2014, ktorý bol žalobcovi zaslaný pred prijatím uvedených aktov.

157 Vzhľadom na to, že zápis mena žalobcu do zoznamu bol založený na akte ukrajinskej súdnej správy opísanom v liste z 10. októbra 2014, a to začatie vyšetrovania v súvislosti s trestnými činmi sprenevery štátnych prostriedkov, Rade okrem toho nemožno vytýkať, že neoverila, či sú informácie od jedného z najvyšších súdnych orgánov krajiny, ktoré potvrdili existenciu takého vyšetrovania, správne a podložené (pozri body 110 až 115 vyššie).

158 Rade navyše neprislúcha overiť dôvodnosť vyšetrovaní vedených voči žalobcovi, ale iba dôvodnosť rozhodnutia o zmrazení finančných prostriedkov s prihliadnutím na tieto vyšetrovania (pozri v tomto zmysle rozsudok z 5. marca 2015, Ezz a i./Rada, C-220/14 P, EU:C:2015:147, bod 77), čo urobila, keď na základe dôkazov, ktoré potvrdzovali, že v súvislosti s dostatočne konkrétnymi skutkami spočívajúcimi v sprenevere štátnych prostriedkov, prebiehali trestné konania, prijala akty z marca 2015.

159 Vzhľadom na vyššie uvedené treba piaty žalobný dôvod zamietnuť.

O siedmom žalobnom dôvode založenom na porušení práva vlastníť majetok

160 Žalobca svojím siedmym žalobným dôvodom po prvé tvrdí, že mu boli uložené reštriktívne opatrenia bez dodržania primeraných záruk, ktoré by mu umožnili obhájiť sa pred Radou. Po druhé boli tieto opatrenia prijaté v rozpore s kritériom zápisu do zoznamu. Po tretie odôvodnenie zápisu do zoznamu už nestanovovalo trestný čin nezákonného prevodu ukrajinských štátnych prostriedkov mimo Ukrajinu. Po štvrté Rada nepreukázala, že zmrazenie celého majetku je v prejednávanej veci, na rozdiel

od čiastočného zmrazenia, primerané, a to so zreteľom na skutočnosť, že z obvinení vznesených voči žalobcovi jednak nevyplýva, že údajne spreneverený nehnuteľný majetok bol predaný, alebo ho už iným spôsobom nemožno získať späť, a jednak že zmrazenie finančných prostriedkov nie je odôvodnené nad rámec hodnoty údajne sprenevereného majetku, aká vyplýva z listu z 10. októbra 2014.

- 161 Rada podporovaná Komisiou a Poľskou republikou namieta voči tvrdeniam žalobcu.
- 162 Najskôr treba konštatovať, že prvé tvrdenie bolo posúdené a odmietnuté v rámci šiesteho žalobného dôvodu a druhé tvrdenie bolo posúdené a odmietnuté v rámci štvrtého žalobného dôvodu.
- 163 Treba tiež odmietnuť tretie tvrdenie žalobcu, podľa ktorého odôvodnenie zápisu do zoznamu už nestanovovalo trestný čin nezákonného prevodu ukrajinských štátnych prostriedkov mimo Ukrajinu. Hoci je totiž pravda, že nezákonný prevod štátnych prostriedkov mimo Ukrajinu nie je viac stanovený odôvodnením zápisu do zoznamu, zmeneným a doplneným aktmi z marca 2015, nemení to nič na tom, že iba odkaz na spreneveru finančných prostriedkov postačuje na odôvodnenie reštriktívnych opatrení vo vzťahu k žalobcovi za predpokladu, že je dôvodný.
- 164 V súvislosti so štvrtým tvrdením založeným na neprimeranosti reštriktívnych opatrení treba pripomenúť, že zásada proporcionality ako všeobecná zásada práva Únie vyžaduje, aby akty inštitúcií Únie neprekročili hranice toho, čo je primerané a nevyhnutné na dosiahnutie cieľov sledovaných dotknutou právnou úpravou. Preto ak sa ponúka výber medzi viacerými primeranými opatreniami, treba sa prikloniť k najmenej obmedzujúcemu opatreniu a spôsobené zásahy nesmú byť neprimerané vo vzťahu k sledovaným cieľom (pozri rozsudok z 27. februára 2014, Ezz a i./Rada, T-256/11, EU:T:2014:93, bod 205 a citovanú judikatúru).
- 165 Je pravda, že v prejednávanej veci došlo k obmedzeniu práva žalobcu vlastníť majetok, pretože najmä nemôže disponovať so svojimi finančnými prostriedkami nachádzajúcimi sa na území Únie s výnimkou osobitných povolení a nesmú sa mu priamo ani nepriamo sprístupniť žiadne finančné prostriedky ani hospodárske zdroje.
- 166 V tejto súvislosti treba na úvod pripomenúť, že ako bolo konštatované v rámci prvého a štvrtého žalobného dôvodu, kritérium zápisu do zoznamu uvedené v článku 1 ods. 1 rozhodnutia 2014/119, zmeneného a doplneného rozhodnutím 2015/143, je v súlade s cieľmi SZBP a zápis mena žalobcu do zoznamu je v súlade s kritériom zápisu (pozri body 88 až 116 a 133 až 144 vyššie).
- 167 Treba ďalej tiež odmietnuť tvrdenie žalobcu, podľa ktorého jednak nebolo tvrdené, že údajne spreneverený nehnuteľný majetok bol predaný alebo ho už iným spôsobom nemožno získať späť, a jednak že zmrazenie finančných prostriedkov nie je odôvodnené nad rámec hodnoty údajne sprenevereného majetku, aká vyplýva z listu z 10. októbra 2014.
- 168 Treba totiž konštatovať, že ako zdôrazňuje Rada z údajov uvedených v tomto liste, možno na jednej strane odvodiť iba hodnotu sprenevereného majetku a že akýkoľvek pokus o stanovenie výšky zmrazených finančných prostriedkov by bol v praxi náročný, ba priam nemožný.
- 169 Nevýhody spôsobené reštriktívnymi opatreniami navyše nie sú neproporcionálne vo vzťahu k sledovaným cieľom, a to vzhľadom na skutočnosť, že tieto opatrenia sú svojou povahou dočasné a zvrátiteľné, a preto neohrozujú „podstatu“ práva vlastníť majetok a možno sa od nich odchýliť, aby sa zabezpečili základné potreby, náklady na právne zastupovanie alebo dokonca mimoriadne výdavky dotknutých osôb (pozri v tomto zmysle rozsudok z 27. februára 2014, Ezz a i./Rada, T-256/11, EU:T:2014:93, bod 209).
- 170 Siedmy žalobný dôvod treba teda zamietnuť a v dôsledku toho, pokiaľ ide o zrušenie ponechania mena žalobcu na zozname na základe aktov z marca 2015, treba zamietnuť žalobu v celom rozsahu.

O zachovaní účinkov rozhodnutia 2014/119

- 171 Rada subsidiárne navrhuje, aby Všeobecný súd pre prípad čiastočného zrušenia aktov z marca 2014 z dôvodov právnej istoty rozhodol o zachovaní účinkov rozhodnutia 2014/119 do nadobudnutia účinnosti čiastočného zrušenia nariadenia č. 208/2014. Navrhuje tiež, aby sa v prípade čiastočného zrušenia aktov z marca 2015 do nadobudnutia účinnosti čiastočného zrušenia nariadenia č. 208/2014, zmeneného a doplneného nariadením 2015/357 zachovali účinky rozhodnutia 2014/119 v znení zmien a doplnení.
- 172 Žalobca návrh Rady odmieta.
- 173 Treba pripomenúť, že Všeobecný súd na jednej strane zrušil rozhodnutie 2014/119 a nariadenie č. 208/2014 v pôvodnom znení v rozsahu, v akom sa vzťahujú na žalobcu, a na druhej strane žalobu zamietol v rozsahu, v akom smerovala proti nariadeniu 2015/138 a aktom z marca 2015 v rozsahu, v akom sa týkali žalobcu.
- 174 V tejto súvislosti treba uviesť, že ako bolo pripomenuté v bode 133 vyššie, rozhodnutie 2015/364 nie je iba potvrdzujúcim aktom, ale je samostatným rozhodnutím, ktoré Rada prijala po vykonaní pravidelného preskúmania v súlade s článkom 5 tretím odsekom rozhodnutia 2014/119. Za týchto okolností hoci zrušenie aktov z marca 2014 v rozsahu, v akom sa vzťahujú na žalobcu, vedie k zrušeniu zápisu mena žalobcu do zoznamu v súvislosti s obdobím pred nadobudnutím účinnosti aktov z marca 2015, naopak nemôže spochybniť legalitu tohto zápisu, pokiaľ ide o obdobie po nadobudnutí účinnosti uvedených aktov.
- 175 V dôsledku toho nie je potrebné rozhodnúť o návrhu Rady smerujúcom k zachovaniu účinkov rozhodnutia 2014/119.

O trovách

- 176 Podľa článku 134 ods. 2 rokovacieho poriadku v prípade, že je viac účastníkov konania, ktorí vo veci nemali úspech, Všeobecný súd rozdelí náhradu trov konania medzi nich.
- 177 Keďže Rada nemala v prejednávannej veci úspech, pokiaľ ide o návrh na zrušenie uvedený v žalobe, treba jej uložiť povinnosť nahradiť trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s týmto návrhom, a to v súlade s návrhmi žalobcu. Keďže žalobca nemal úspech, pokiaľ ide o návrh na zrušenie uvedený v návrhu na úpravu žalobných návrhov, treba mu uložiť povinnosť nahradiť trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s týmto návrhom, a to v súlade s návrhmi Rady.
- 178 Okrem toho podľa článku 138 ods. 1 rokovacieho poriadku znášajú členské štáty a inštitúcie, ktoré vstúpili do konania ako vedľajší účastníci konania, vlastné trovy konania. Poľská republika a Komisia teda znášajú vlastné trovy konania.

Z týchto dôvodov

VŠEOBECNÝ SÚD (deviata rozšírená komora)

rozhodol a vyhlásil:

- 1. Rozhodnutie Rady 2014/119/SZBP z 5. marca 2014 o reštriktívnych opatreniach voči určitým osobám, subjektom a orgánom s ohľadom na situáciu na Ukrajine v pôvodnom znení a nariadenie Rady (EÚ) č. 208/2014 z 5. marca 2014 (Ú. v. EÚ L 66, s. 1) o reštriktívnych opatreniach voči určitým osobám, subjektom a orgánom s ohľadom na situáciu na Ukrajine v pôvodnom znení sa zrušujú v rozsahu, v akom bolo meno Viktora Fedorovyča Janukovyča**

zapísané do zoznamu osôb, subjektov a orgánov, na ktoré sa vzťahujú tieto reštriktívne opatrenia, a to do nadobudnutia účinnosti rozhodnutia Rady (SZBP) 2015/364 z 5. marca 2015, ktorým sa mení a dopĺňa rozhodnutie 2014/119 a vykonávacie nariadenie Rady (EÚ) 2015/357 z 5. marca 2015, ktorým sa vykonáva nariadenie č. 208/2014.

- 2. V zostávajúcej časti sa žaloba zamietá.**
- 3. Rada Európskej únie znáša svoje vlastné trovy konania a je povinná nahradiť trovy konania vynaložené V. Janukovyčom, pokiaľ ide o návrh na zrušenie uvedený v žalobe.**
- 4. V. Janukovyč znáša svoje vlastné trovy konania a je povinný nahradiť trovy konania vynaložené Radou, pokiaľ ide o návrh na zrušenie uvedený v návrhu na úpravu žalobných návrhov.**
- 5. Poľská republika a Európska komisia znášajú svoje vlastné trovy konania.**

Berardis

Czúcz

Pelikánová

Popescu

Buttigieg

Rozsudok bol vyhlásený na verejnom pojednávaní v Luxemburgu 15. septembra 2016.

Podpisy

Obsah

Okolnosti predchádzajúce sporu	2
Konanie a návrhy účastníkov konania	4
Právny stav	6
1. O návrhoch na zrušenie aktov z marca 2014 v ich pôvodnom znení v rozsahu, v akom sa vzťahujú na žalobcu.....	6
2. O návrhoch na zrušenie aktov z marca 2014, zmenených a doplnených aktmi z januára a marca 2015, v rozsahu, v akom sa týkajú žalobcu	8
O právomoci Všeobecného súdu preskúmať zákonnosť rozhodnutia 2015/143.....	8
O námietke neprípustnosti založenej na nedostatku aktívnej legitímácie žalobcu v súvislosti s nariadením 2015/138	9
O veci samej	9
O šiestom žalobnom dôvode založenom na porušení práva na obhajobu a práva na účinnú súdnu ochranu.....	10
O treťom žalobnom dôvode založenom na porušení povinnosti odôvodnenia.....	10
O prvom žalobnom dôvode založenom na neexistencii právneho základu	12
– O hlavnom tvrdení žalobcu založenom na neexistencii proporcionality kritéria zápisu vzhľadom na ciele Zmluvy o EÚ	12
– O ostatných tvrdeniach žalobcu	14
– Záver týkajúci sa prvého žalobného dôvodu	16
O druhom žalobnom dôvode založenom na zneužití právomoci	16
O štvrtom žalobnom dôvode založenom na nedodržaní kritérií zápisu do zoznamu.....	17
– O hlavnom tvrdení žalobcu	17
– O ostatných tvrdeniach žalobcu	19
O piatom žalobnom dôvode založenom na zjavne nesprávnom posúdení.....	20
O siedmom žalobnom dôvode založenom na porušení práva vlastníť majetok	20
O zachovaní účinkov rozhodnutia 2014/119	22
O trovách	22